

DÉLVIDÉKI LAPOK

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hetente kétszer, csütörtökön és vasárnapon.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sződön József (nyenyemődjé, Lugos (Vértes-palota).

Felelős szerkesztők:

Dr. Haus József és Dr. Fränkl Béla.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Előfizetési árak

házhoz küldve vagy bérmentes postai szétküldéssel:
Egész évre 16 kor. Negyedévre 4 kor.
Félévre 8 Egyes szám ára 16 fillér.

Riadó . . .

II.

Mit is mond a Petőfi-társaság? Mire is kell szövötkézni? Igen, hogy elsősorban is keltsük fel a hazafias idealismust. Mintha bizony az idealizmust osztályozni lehetne, mint a kereskedő az áruit. Mint a só s paprikát. Mint a szefüszegét s heringet. Mintha bizony hazafias idealizmusról csak szó is lehetne ott, ahol a társadalomban már nemcsak virágja hullott el teljesen, hanem gyökere is veszni indult annak az életfelfogásnak, amely lelkesedésre képes, mely tette kész akkor is, ha olyan ezérlől van szó, amelyből számszerűleg az egyén haszna ki nem számítható. Az ideális felfogás az ebből fakadó lelkesedés alkotott nagyokat a világtörténelem korszakaiban. Ezen alkotásokat azután lerombolja, vagyis inkább mint a szű lerágja, leőrli évszázadok vagy évtizedek alatt a kalmárszellem, a tehetetlenség, mely rágódik s hizik az alkotásokon, miként a hernyó, mely csak azért pattan ki petéjéből, hogy lerágja a fának ékes, virágos lombkoronáját.

Az egyéni érdekekhez tapad ma minden számítás, tervezés, minden elhatározás, minden eszelekvés. A társadalom működés terén hajszál mérleggel vizsgálják: mennyi anyagi haszon, mennyi dicsőség, mennyi pozíció jár ki minden egyes szóért, tettért, minden egyes térdhajtás, hátgörnyesztés s fejbőlintásért. Néha az egyéni hiúságnak nyitott perspektíva is jutalom számba vétetik.

Az okosság, a tehetség, a hivatalok kizárólagos egyedürljává becsikkelyeztetett a hivatalok az összbölesességek letéteményesei. A hivatali kinevezéssel rangosztály s fizetés szerint osztályossává válik a hivatalnok ennek a komprimált providenciális ész-tömegnek. Valóságos bhraminák kaszija, amely nagyra nevelt a társadalmi jelszó. Ez a jelszó pedig: »minden úgy van jó, a hogy van.« No de hát akad egy lelkes csoport, mely bátran kiáltja: »nem jól van úgy, a hogy van.« Krisztus után is szaladt egy folyton növekvő tömeg, meztláb, rongyosan, mely tömeget vigyorogva nézte erkélyéről a pozszakos farizeus. A farizeusok esatlósa zsebében lévő környezet, bár áthatva a tömeg igazságától, hallgatott vagy vigyorgott gazdájával. Ha bár nem rongyokban s nem is meztláb, megint csak egy kicsiny lelkes csoport lármázza fel közéletünket s igyekszik felriasztani a magyar társadalmat. Költők, kik nagyra tanítják a nem-

zetet, magyar írók, kiknek aránylag annyi jut a jóléteből, akár a Podmaniczky-utcai ingyenes kenyérkiosztó helyiségben egy pár vidéki bolond álmadozó összejön s oda kiáltja a nemzetnek: hanyatlóban vagyunk, elvesztettük szemünk előtt a ezélt, megfélekedeztünk a köreletségről, abbahagytuk a nagy feladatot, melyen dolgoznunk kell. Ébredjen fel a lelkesedés, — ha még van, ha még szunnyad. Nézzétek a magyar nemzeti ideált, tömörüljétek, hogy ezt valóssággá megteremtsetek. E ezélt előlérsére a hatalom gyakorolja a jogot, de a hatalmat is, a vagy m adjon részt a vagyonából, a szellem, a tehetség laukadatlanul küzdjön. Ez az idealizmus, ez a lelkesedés! Megtérül minden, a miről e munkában a legönzöbbsz szemponthól az egyének le kell mondaniuk, a nagy eredményben. H. J.

Nem szédelgés régi politikai árukkal, hanem a legkülönböztöbbs, legreaktionáriusabb, legtetszősebb politikai ezikkek kaphatók Bányó Dezső báró és egyelőre ismeretlen társai politikai vegyeskereskedésében. Legalább ezt hirdetik a napokint megjelenő röpiratok és fölös számú első ezikkek. És az egyelőre esekély számú hívek korushan ívöltik a nagy Dezső feltámadását és Magyarország regenerálását az önálló vánterület és legsovénébb velleitások alapján.

Csak a követség serege hiányzik még: könnyen hívők és balekek kerestének. Akadnak majd elegendő és méltó kartársai lesznek a szabadelvűeknek, kiknek politikai hitvallásában minden foglaltatik, csak liberális eszme nem, és a függetlenségi bajnokoknak, kik beszegődtek Széll Kálmán ur zsoldosáinak. —ki.

Felelet a „Gyűjtések“-re.

Hadat izent A—r ur a jótékonyosság irtalmatlan, édes mosolyú apostolainak, kik házról-házra járva kifosztogatják a szegényt, a jótékonyosság nevében elveszik husra, fára valóját s míg ők a fényes bálteremben az ő keserves fillérein mulatnak hideg, szobában éheznek az áldozat!! Esetjét kissé erősen bemártotta tisztelt uram, mert nem hiszem, hogy egy is ezen nemesszivü hölgyek közül oly izléstelen, ott kopogtatni, hol a főbejárt nem nyílik meg áldozatkészen előtte.

Mi a béke »angyalai« óhajunk lenni, nem szeretjük a háborút: ki ily erősen ostoroz bennünket s az ily módon üzött jótékonyosságot, annak kell, hogy zsebei telve vannah utmutatásokkal és tanácsokkal, mily utat és módot kell választanunk, hogy a szegénységnek, egyleteink iránt

támusztott igényeilt, némileg is kielégíthessük.

Némileg mondom, mert a távolabb álló nem is sejt, mily óriási összegekre volna szüksége egyleteinknek, hogy a közönség egy elismerő mosolyát ekérjék. Akadt már e jótékony, kegyetlen, tola-kodó mentők közt nem egy, ki igenis belátta, hogy ezen módja a pénzgyűjtésnek felező, de nem tudott módot találni mikép szerezné be, — ha már létezik az a gyűlölt nőgyelet — évi tetemes kiadásai fedezésére szükséges filléreit. Mert mi az egylet tagsági díjaiból befolyik, az ugyan éles kevés, abból ugyan kevés szegénynek jutna havi jutalék.

Ha A—r ur azt a fáradságot venné magának, a nőgyeletek könyveibe pillantani, meggyőződne, hogy kiadásai (de nem béli kiadásai) jóval felülhaladják évi rendes bevételeit. Hogy mi más módon szerebbe már most ezt az aránytalant, évről-évre növekvő szükségletek s tényeknek megfelelő összeget, lesz oly jó tisztelt ezikkiró ur nekünk megmondani, s mi, keresztény és zsidó, egyaránt áldani fogjuk, hogy megment 2 évenre, (mert nem épen minde, éven lepi el a várost ez a tola-kodó hölgyesereg) annyi nemesszivü hölgyet az ily terhes felező munkából. Szíves tanácsait türelmetlenül várja

egy hölgy azok közül.

Válasz a Felelet-re.

Igaz örömmel látom, hogy az »altera pars« sem akarja ezikkem fölveit megczáfolni s boldog vagyok, hogy az ellenfél táborában is nagy pártom van mint »egy hölgy azok közül« maga is megvallja. De meggyőződésem, hogy az első harag s izgalom lecsillapodtával mindenki annak a tölem felállított kettős elvnek fog hódolni, hogy életrevaló mulatságok gyűjtés nélkül is meghozzák nagy jövedelmeiket s hogy oly egyéneket nincs jogunk megadóztatni, a kik szegények és csak azért adnak, mert szegyenlik szegénységüket. Adataim e tekintetben mélyen lehangolók s ha kívánják, maguk a gyűjtő hölgyek is el fogják tapasztalataikat mondani, vagy ha nem, rendelkezésre boesátom én azokat, de Isten ments! — nem a nyilvánosság előtt, mert sem a gyűjtőket sem az adakozókat, megalázni nincs szándékomban. — Hogy a kérések néha sürgetéssé válnak, ezt is bizonyítani tudom. — Hogy igen sok oly egyén ajtaján is kopogtatunk, a kik mulatságainkból egyenest ki vannak zárva,

Bátor, Varrógép, pénzszekrény, kerékpár főraktára, Podwinetz Jzidor, Lugos, főter.

a kiket meg sem hívunk, mert távolmaradásuk személyes és anyagi viszonyaiknál fogva természetes, — ezt, gondolom, senki sem tagadhatja és hogy nem én, de ezek joggal azt gondolhatják, hogy az ő pénzükön mulatunk, ez nem pusztán állítás, hanem csak logikus következmény. — Hisz adatok nyomták kezembe a tollat, mikor szavam a nyilvánosság előtt fel mertem emelni. Cikkemben ezek a kifejezések: »gyűlölt nőgyelet,« »tolakodó hölgyesereg« sehol elő nem fordul, a minthogy teljesen téves az a felfogás is, hogy én olyan egyesületek és hölgyek ellen emeljem fel szavam, a kiknek országosan dicsőített működését, fáradozását, jótékonyágát én bizonyára legmelegebben elismerem és magasztalom. — Ezt csak a harag és rosszindulat sugallhatja rólam. Sem dicséretre, sem tanácsaimra a nőgyeletek nem szorulnak, habár cikkemben azokra is bátor voltam utalni. Itt is csak azt mondom: nyujtsanak a közönségnek mulatságot s hálásabb közönséget a lugosinál keresve sem fognak találni. A tavaszi bájos életképek, a pompásan előadott szindarabok nem-e kétszer töltötték meg tágas szinkörünket?! A dalárdák, felolvasások, nyilvános és magánhangversenyek milyen óriási közönséget és jóvedelmeket halmoznak együvé?! És minden erőfeszítés nélkül. A báloknak is lesz közönségük. Csak semmi luxus, semmi secessio, de jókedv, barátság, kedélyesség. A társadalom intelligens rétegeinek egybeolvadása . . . de itt megint haragot és izgalmat keltek, azért inkább befejezem ugyanis hosszúra nyúlt válaszomat s csak arra kérem mélyen tisztelt hölgyeinket, ne haraggal, de meleg szívvel s ismert nemességökkel nézzék a kérdést, mely manap nemesak Lugoson, de az egész világon megoldatlan még, de a melynek enyhítésére, a nyomor könnyeinek letörlesztésére bizonyára jobb módot fognak találni a — kényszeradakoztatásnál. A—r.

Szakadás a kereskedelmi és iparkamarákban.

Nem vagyunk ellenségei a ker. és iparkamaráknak. De mostani hatáskörükkel, működésükkel nem vagyunk megelégedve. Vizsgálva a közgazdasági életet, alig tudunk nyomaira jönni annak, hogy a ker. és iparkamarák mást is tennének az akták elintézésén kívül. Valakinek kezébe kellene vennie az elnyomott ipar ügyét. Természetesen mindenki az erre leg-hivatottabb faktorok, a ker. és iparkamarák felé néz, onnan várva segílyt. A kamarák pedig rendíthetetlen nyugalommal intézik tovább az aktákat. S ha igaz az iparosok panasza, még a kamarákban való elnyomtatásukat is támogatják. Hogy áll a dolog, azt most nem firtatjuk, de tény az, hogy az iparosok elégedetlensége elszakadási törekvésben nyilvánul meg országszerte.

Eszteendő óta panaszkodnak a kisiparosok, miszerint semmiképen sem felel meg nekik, hogy a kereskedelmi és iparkamarák hatáskörébe tartoznak, mert a kereskedő elem felülkerekedik, legyüri, letéperi őket és szabad lélekzetüket elfojtja, megakadályozza.

Mozgalmat indítottak jogsérelmeik orvoslására és egyre sürgetik figyelembe veendő kérelmük teljesítését, a kézműves-kamarák felállítását.

A kisiparosok jövő boldogulását, helyzetük elviselhetőbbé tételét jórészt a különválásban, a kereskedelmi kamarától való elszakadásban látják és ebben nincs semmi önteltség, elbizakodottság tulzott és nagyozt kívánság, mert ha külön testületet képeznek, akkor valamennyien egyek, egyazon a gondolatmenetök ezéllírányuk, tervük, eselekedetük és nem kell aggódniok, hogy mellőzésben, félretolásban, lenézésben lesz részük, hanem szabadon, tetszésük szerint eselekedhetnek, tehetnek, munkálkodhatnak, egy nagy testületet alkotván, kizárólag a maguk körében beszélhetik meg bajjaikat, felszínre vethetik eszméiket, terveiket, idegen fül nem hallja, szóval: együttes, közös akcióval minden téren — akadályoktól menten eselekedhetnek.

Kisiparosaink valóban elszomorító helyzete általánosságban ismeretes, mindenfelől, minden oldalról merő szomorúság, csupa elkedvetlenítő csalódás éri őket, egyrészt a nagyiparosok bátyázzák körül magukat, erős megegyezést kötve ellenük, másrészt a kereskedők sánczolják el magukat a bizalmasabb közeledés útjait elzárva előlük, úgy hogy egészen magára van hagyatva a kisiparos.

És e körülményeket a kisiparossal kapcsolatban maga a kisipar sanyli meg számba vehető módon. Nem esoda, ha a kisiparos mindenfelől mellőzést, megvetést, fásult egykedvűséget tapasztalván, maga is esőkönnyös lesz minden iránt és munkáját nem azzal a nagy kedvvel veszi kezébe, a mi a magyar kisipar érdekében igen kívánatos, felette szükségszerű volna, látván az emberek indolenciáját, tapasztalván a közönség részvétlenségét, minden érdeklődési szándéktól való távol állását, lelohad a kedve, megeszappan a munkaszeretete; elveszti tettvágyát, szívósságát, energiáját. Természetes folyamánya az különben is a fejlődésnek, hogy a szervezet folyton újabb organumokkal szaporodik. Az agrariusok már régen megteremtették a mezőgazdaság organumát. Nincs ok reá, miért ne tekintsük elérkezettnek az időt arra, hogy ipar és kereskedelem is megfelelő szóhoz juthasson az elkülönített és önálló organumokban.

Ezért felette jogos és figyelmet érdemlő a kisiparosok régi óhajának teljesítése, függetlenségük, önállóságuk megadása: a kézműves-kamarák szervezése, mely intézmény egyedül és kizárólag érdekeiket van hivatva minden vonalon szolgálni, támogatni és megvédeni.

UJDONSÁGOK.

Lugos, január 17.

Tájékoztató.

Január 18. Népművelő-egylet műkedvelői előadása a „Magyar király”-szállóban.
Január 24. Izr. jótékony-nőgyelet táncestélye.
Február 14. Polgári bál a „Magyar király”-szállóban.
Február 25. Iparos-Dalokör bohózatos estélye.

Hymen. Karabas István herendjesti körjegyző eljegyezte Fekete Ilona kisasszonyt Honorison.

T Á R C Z A.

A hétről.

Poemában a hétről te írjal:
Szól szerkesztőm nekem.
S kezdém is énekem,
Készül a vers, mit írnom száz halál.
Pegazusom ám mert inceskedik,
Thémátlanul dalom:
Jövel hát alkalom,
Muzsák közül te ismert tizedik.

*
Szinház-járás kicsiny koromban már
Kedves sportom vala.
Primadonna dala
Vonzott kosztium s vászon a sziklavár.
»Svihákok«-ban vasárnapon estve
A dalon esügtém szint,
Midőn mosolygva int,
Mellettem a lányka mondja esdve:
Nézze uram, Stefink ma beh kedves,
Mily snaidig egy hadnagy . . .
Csupán egy pillanat,
S ifju szívem kivivta a kedves. —
Sokaknak bár direktorné bája,
Tánca s nemes heve
Tetszését megnyere;
Más imádjá s virágot hint rája.
Szenen s utczán mindkettő szép azért.
S ha tűznének díjat:

Játékban jobbnak ad . . .
Nem tudnám biz, kinek nyujtsam a bért! . . .

*
Közgazdaságunk pang, hanyatlik iparunk.
Fónoda s ezred fues, ha résen nem vagyunk.
Kórógyát elhagyva, megmentni ezt nekünk,
Sietve útra két jó polgármesterünk.
S eljávra Bécs-Budán: nagy garral jó haza.
Hozza miniszterek kábitó maszlagja.

*
Beteg a kor, petyhüdt már idegünk.
Hozzatok hát szenzációt nekünk.
Lónyairól rég nem hallottunk már.
S a Fama szól, ocsmány humbug habár.
Másnap meg jó hasábokon hosszát
Innen is, onnan is a — ezáfolat.
Rajta nossza, lázzal a hajsza foly.
A himpellél csak meglesz valahol.
Magáról ám, merthogy jelt az nem ad,
Akár bottal üthetik a nyomát.

*
Szép asszonyom! akár csak vón kegyed:
Szeszélyes az idő.
Ma még oly üditő,
S felénk kéklőn mosolygnak a hegyek.
Lelkünk ujjong. De im egy reggelen:
Míntha csak föld alul,
Egész váratlanul
Zord képével télapó megjelen.
Ám jó tavasz s az ég majd földerül.
Kizöldül majd a táj,
Szétfoszlik bú s aggály
S a kis madár lombot lel födelül.

Fehértemplom s Temesvár mondhatom,
Tétlenül most nem ül.
Mert érintetlenül
Dehogy maradt pénzük a vonaton.
Nem tudni hogy!? Őt (Ezer-Koronás)
Tolvaj-lábra kapott.
S mire észhez kapott
A policzai: fues a sok Koronás.

*
Ujság mellett a Corsoban minap,
Szürcsölgettem kapuczineromat.
Ekkor hozzám nagy észrevétlenül
Egy ifju jó s mellém a székre ül.
Felpillantok s köszöntve a gyerek
Zavarba jó, de ajkán szó ered:
A balkonon, tulnan látja uram,
Szobájából majd jó s visszasurran
Tüneményként egy szöke ifju lány
Ki angyal vón, két szárnya kék csupán.
Ideálja, barátom itt alatt,
Jár fel s alá, ez föl, az lepillant.
Anyja helyén, eltitanám, el én! . . .
S rendjén ez így. Féltékeny a szegény.

*
Farsangról is kéne most zengnem már.
Polezon hiszen a herczeg Karnevál.
Csakhogy erről, mára talán elég.
Hiszen előttünk sok van, sok még a hét!

Luczifer.

Anyakönyvvezetői kinevezés.

A belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök a dognásokai kerületbe Szoczek Rezső körjegyzőt anyakönyvvezetővé és a herend-jestibe Zemánn János segédkörjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesévé kinevezte.

Hazafias románok. A régi határ-örvidék románsága ismét tanujelét adja hazafiaságnak szeretetének és ragaszkodásának a magyar hazáért, böles és loyális magyar király iránt, nagy politikai jelentőséget is tulajdoníthatunk elhatározásának, de egyszersmind a legesatanósbab válasz azoknak a néhány tulajdonosnak, kik még most sem restelnek ellenezni mindazt a mi magyar.

Mint tudósítónk Karánsebesről jelenti, Karánsebes város mai közgyűlésén Burdia Szilárd, a város derék polgármestere, a város és egyszersmind az egész Határörvidék nevében azon indítványt tette, hogy ünnepelessék ez év júniusban a régi határörvidék feloszlásának 30 éves jubileumát és hálából uralkodónk e böles intézkedésének a mikor e vidéket a magyar törvényekhez, ugyszólván Magyarországhoz csatolta, állíttassék szobrot I-ső Ferencz József királyunknak. Mély hatást tett derék polgármesterünk indítványa, a mely közlekedéssel elfogadtatott. A szobor költségei közadakozásból fedeztetik és már ez év június havában lesz leleplezhető. Az adakozás a város maga kezdte meg 2000 koronával, de biztos, hogy a szükséges összeg mihamarabb együtt lesz. Ez eszméért, mely, mint jelentettük, politikailag nagyfontosságú. Burdiát mindenütt üdvözölték, Jelét adta ő ismét szabad gondolkodásának és példát adott a románságnak, hogy kell a magyar hazát, a hazafias eszmét istápolni, szeretni és tisztelni. A gyűjtésben az összes egyesületek, a takarékpénztárak stb. vesznek lelkesen részt.

A . . . r.

Népkönyvtárak. A földmivelségi miniszter Majláthfalva, Kisbeeskerek és Buziás községek részére 1—1 népkönyvtári könyvgyűjteményt adományozott, s ezenkívül részükre népkönyvtárak elhelyezése céljából egy-egy könyvszekrény beszerzésére községenként 20 koronát engedélyezett.

A gyermekszoba.

Irta Perényi Adolf, temesvári főreáliskolai tanár.

A mennyország küszöbén léptek át! Vessétek le a köznapiság porlepte saruit! Rafael angyalfőihez Doré áttetsző felhői hiányzanak csak, hogy teljes legyen a mennyország. Azt is megteremti a képzelet, segítségére jövén az apró szöszkefűrtös fejesekek, melyekből kándikálva sugáznak felénk a kék szempárok ártatlan pillantásai.

Az ajtó nyílik, föllebben a függöny és egy kis világ kellemes derűje tárul elénk.

Száműzve a felleget a férfiu gonddal terhes arczáról, kisimul az életszántotta mély barázdá homlokán: e mennyországba mosolygó arczal léphet csak a halandó.

Mert e világ és a másik között erős sorompó tart határt. A vámot rajta tündérajkak szabják; és e vám . . . egy mosoly, mely ha meleg kedélyből fakad, felpattantja a tündérvilág závarát és új, váratlan élvezetek titkába avat.

Már ez így van! E világnak privilegiuma a derült, meleg kedély.

Büvös légkörébe, ha megtér, egészen átalakul az élet komor harezosa, a papa. Az ajtónálló tündérnek készséggel fizeti a vámot, meg is tetézi — ez az ő szabadalma — egy esókkal, melyet a tündér nagy pénznek nézven, apróra vált és szépen visszaad.

Merénytet egy leány ellen. Petreszku Péter, klesovai parasztleány, rég settengetett már Magyar Vincze odaváló földész Katalin nevű leánya körül. A leány egyre ostromolta szerelmével a esinos leányt s igyekezett is kedvében járni. A mult vasárnapon is, a koesmában tánczra kérte a leányt. Katalin, ki Petreszkuval sehogysem tudott rokonszenvezni, egyszerűen kikosarazta a szerelmes leányt. Felháborodásában ez bosszút forralt s este Magyarék lakása elé sompolygott. A szomszédos ház udvarára nyíló ablak alá érve, a sötétségben meghuzódott s várta kedvező alkalmat, hogy tervét kivigye. A leány a szobában mitsem sejtve, ép az ablak felé tartott, amikor Petreszku reá sütötte forgopisztolyát. A lövésre a leány sikoltva visszatörtorodott, da a golyó nem találta. A célt tévesztett löveg a leány anyjának felső balkarját horzsolta esupán. A esendőrség Petreszkuat elfogta.

Hegedűművész. Resiczáról írják: Schwach Imre hegedűművész, a ki fia Schwach Vilmosnak, a lugosi magyar dal- és zeneegyesület erdemes karmesterének, f. hó 25-én hangversenyt szándékozik rendezni városunkban. A fiatal művész hangversenyt a közönség pártfogásába ajánljuk. A művész a következő hangversenydarabokat játssza: 1. Vientemps: Fismoll-hangverseny. 2. a) Mendelssohn: Adagio, b) Hubay: Hullámzó Balaton (Csárda-jelenet). 3. Bruch: Gmoll-hangverseny 1. és 2. tétel. 4. Wieniawsky: Faust-ábránd. Zongorakiséret Schwach Vilmostól. Ezenkívül még két számot helybeli műkedvelők fognak betölteni. A helyi árák mérsékeltek: ülőhelyek 1 K. 60 f., 1 K. 40 f., 1 K. 20 f., állóhely 1 korona.

A halálra ítélt jegyző. A torontálmegyei Csenta községben nagy háborúságot okozott az a kérdés, hogy kik legyenek az éjjeli őrkök. A jegyző, Dolga János, iparkodott a veszekedő felek között kompromisszumot csinálni, aminek aztán az lett a következtése, hogy a rabiátus emberek, jó oláh szokás szerint, halálra ítélték a jegyzőt. »Üssük agyon azonnal« — ordították az oláhok és mindjárt ott, a község-házában, nekironottak a halálra ítéltnek. A

jegyző egy hatalmas ugrással bent termett az irodájában, de a nekivadult tömeg egy pillanat alatt betörte az ajtót. A jegyző gyorsan menekült a magánlakásába, azonban a támadók oda is követték; botok, kések kerültek elő és szerencse, hogy az erős tölgyfaajtó kitartott addig, míg a esendőrkök megérkeztek. A fegyveres hatalom erélyes föllépésére aztán vége lett a veszedelemnek és hűvösre kerültek az erőszakoskodók.

Műkedvelői előadás Törökbecsén Törökbecse intelligenciájának fiatal-sága folyó hó 17-én, szombaton műkedvelői előadással egybekötött tánczvigalmat rendezett. Szinre került »A páholy« című 3 felvonásos vigjáték. A multság jövedelme a Törökbecsén felállítandó szabadságszobor alapját fogja gyarapítani.

Agyonlőtt hajtógyerek. Végzetes szerencsétlenséggel végződött esütörtökön délelőtt az a hajtóvadászat, amit ifj. Gerber Nándor óbeesei lakos rendezett jó barátaival az ő szállásukon. A társaságnak egyik tagja, Gébell József középiskolai tanárjelölt, ugyanis véletlenségből agyonlőtt egy alig 10 éves fiúskát, aki mint hajtó szerepelt több társával együtt. A szerencsétlenség akkor történt, amikor a gyenge eredményt nyújtó vadászatot be akarták fejezni. A vadászok bevonulásra készültek. Gébell is a fegyver kakasát akarta szabályszerűen leereszteni, amikor a szántásban megbotlott s e közben a fegyver eldőrdült. Alig ocsudtak fel a váratlan lövésre, mikor Ribár Károly hajtógyereket a földön összeesve látták. A lövés a fiúskát tején, nyakán találta és pedig úgy, hogy rövid néhány percnyi kintlódás után meghalt. A szerencsétlenség megtörténte után Gébell, akit az eset fölötté megrendített, azonnal koesira ült és a városba érve, jelentkezett a hatóságnál. A szerencsétlenség híre gyorsan terjedt el Ó-Becsén és általános részvétet keltett úgy a szegény család iránt, amely eleven, pozsgás fiút veszített el; valamint a derék és rokonszenves fiatal tanár iránt is, akit épen most érte ez a lelki izgalom, amikor tanulmánya befejezése előtt áll.

Megnyílik erre a tündérvilág. Szöszkefűrtű és szöghaju bájos angyalkák csoportja tipeg egy asztalka körül. A mosolylyal és esókkal megváltott boldogság vidámmá teszi a komor papát. Leül közéjük és lezékéket vesz a gyöngédségből, ügyetlen bukdásolással tanulja a nyájasságot. Nagy igyekezetén, esékély előmenetelén mosolyog mestere, a mama, a kit ebben a művészetben soha el nem érhet, meg nem közelíthet a legiparkodóbb tanítványa se.

De méltányoljuk a szegény papa vergődéseit! Nem sikerül ugyan neki kellő gyöngédséggel fogni meg az angyalfűrtű Miczike karját, hogy őt felemelje: esupa szeretetből uenyikkantotta a kis babát; minden esókot úgy kell megvásárolnia Miczikétől szurós bajusza és szakála miatt: de ami a szavakban való gyöngédséget illeti, ebben nagy haladást mutat: elkeresztelven Miczikét majmának, Palikát ördögöskének. Az illetén nyájaskodás ellen a mamának aesthetikai érzéke fellázadt és méltán; mert hisz az állatvilág elég terjedelmes és szebb példányokkal is kinákozik; Belzebub familiájánál pedig találhatna nemesebbet; de minden szabadkozás hasztalan lévén, végre is bele kellett nyugodnia; és maradt ördögöskének, majmoeskájának mamája.

Miczikének vendégei vannak, azok a szöszkefűrtű, szöghaju bájos angyalkák; mulattatja őket.

Milyen élvezet volna közlelől figyelni meg játékkukat! De nehéz dolog az; érteni kell

ahhoz! Mert avatatlanok közbeléptére, mintha idegen lépett volna a hüvös körbe, szétfoszlik a varázs, szétrebbenek az angyalkák.

Csak a jó mama ért ehhez a mesterséghez; őt a bájos sereg ujjongva fogadja, ha »mint esillagok között nyájas hold világa« megjelen; új varázst hoz közéjük, leereszkedik hozzájuk és szaporítja bohóságukat.

Édes, aranyos, czukros . . . hangzik a kiesike ajkáról tóditva méternyire a mézes epithetonok sorát és már is anyja nyakába szökken, hinti esóközönnel arczát.

»Jöjj csak, mamuczi, játsszál velünk!« és vonszolja gyengéden az engedékeny mamát az apróságokhoz. Mamácska letelepszik a kis padra egy sorba a többivel, és a kedves képet, mely elénk tárul, még kedvesebbé teszi.

Miczike színházat játszik. Kis asztalon áll a szinpad, rajta a kis leány mozgatja az apró bábuakat, melyeknek ő maga a szöszkefűrtű. Mennyi bájjal teszi ezt, mennyi utánozhatatlan utánzással!

Szemben vele a publikuma: egy sor göndörfűrtű angyalfő, ki szöszke, ki barna, nagyra nyílt bámuló szemekkel, előrehajló fővel, széltül a mamácska; mind nagy várákozásban.

Mama és leánya vannak ép a szinen. Miczike látatlan intező kaesója kellő állásba helyezi őket.

(Folytatjuk.)

Baja — az ujoncz fölemelés ellen. Baja város, — hol a megerősödött függetlenség párt uralja a városi közgyűlést, — e napokban megtartott törvényhatósági bizottsági gyűlésen elhatározta, hogy a tervbe vett ujonczlétszám föemelése ellen föllikrot intéz a képviselőháznál.

Keresd az aszonyt. Rosztzabányáról írják lapunknak: Merte Pál és Giszka Péter kölniki lakosok, rég keresték az alkalmat, hogy Kriszta Gyögyöt meglegyekztessék. Úgy áll ugyanis a dolog, hogy Kriszta összeszúrta a levelet Merte Pálnéval, ki Giszkának a nővére. A faluban már köztudomású volt a szerelmi viszonyuk, mikor végre a férj észhez kapott. Régi dal Szomszédjai egyre megerősödtek vele s mindez fölköltötte benne bosszúvágyát. Szövetkezett azért sógorával s elhatározták, hogy vagy elteszik Kriszta Gyögyöt láb alól, vagy egész életére megnyomortják. A szót, tett követte. A napokban ké-3 este, amikor Kriszta többemagával a kocsmából haza tartott, rálestek s a sötéttségben neki estek a besületjük meggyalázójának. Az egyik hatalmas ütést mért a fejére, a másik a lábujzába lött Krisztának, kit társai vértben fetrengeve hagyták az utca sarában. A lövésére felriadt községbeliek a súlyosan sebesültet lakására vitték, a hol most halál tusáját vivja.

Ebzárlat. Az utóbbi időben Lugoson több kutyán a veszettség tünetei mutatkoztak, miért is Szidon Dezső kir. állatorvos előterjesztésére, a rendőrkapitány az ebzárlatot kihirdette.

Eltűnt 5000 korona. Szenzációs ügyben folytak nyomozások az egész napon át a temesvári rendőrségen. Arról van szó, hogy egyik fehértenplomi takarékpénztár feladott a Temesvári első takarékpénztár ezimére egy pénzlevélben 5000 koronát, mely levél pontosan meg is érkezett — de pénz nélkül. Azonnal táviratoztak a feladónak, kik megtették a feljelentést.

Csak 5 krajczárba kerül az ép most megjelent Legelősebb Naptár, mely mint a mai hirdetésből látható minden fontos tudnivalót tartalmaz és hátréknél nélkülözhetlen. A helybeli állomást érintő vonatkozó menetrendje, posta-díjsszabás, a távbeszélő előfizetőinek teljes névsora stb. hivatvák, hogy rövidesen közkeveltségnek örvendő könyvecské legyen.

EGYESÜLETEK.

Häringschmaus. A lugosi Iparos-Dalkör mint értesülünk, ez idén is hamvazószertán rendezti a szokásos és általában „Häringschmaus“ néven ismeretes bohózatos estélyt. Az előkészületek nagyban folynak s a gazdagon változatos műsor kedélyes szórakozást ígér.

Műkedvelői előadás. Egyik múlt számunkban jeleztük már, hogy a Népművelői egyesület ma a Magyar-Király szálló nagytermében táncvizsgálommal egybekötött műkedvelői előadást rendez. Kezdet este 8 órakor. A tisztá jövedelem a könyvtárralap javára fog fordítani.

TANÜGY.

Krassó-Szörény vármegye közoktatása.

(Vége.)

A 8 polgári iskolát 574 fiú és 210 leány látogatta. Ezen iskolában 60 tanerő, 44 férfi, 16 nő van. Évi fentartási költségük 105.538 korona, melyből az állam 69.476 koronát fedez.

Felső leány-népiszkola egy van, 5 tanerővel. Évi fentartása 6476 korona, melyből az állam 4960 koronát fedez.

Iparos tanoneziskola van 10. Ezeket 1120 tanuló látogatta, a tanévet befejezte 934. Tanított 41 tanerő. Évi fentartásukra 18.467 korona fordított, melyből 4100 kor. az államségély.

Az alsófokú kereskedelmi iskolákat szám szerint 3-mat, 111 tanuló látogatta.

Általános ismétlő iskola volt 327, 120 al több mint az előző tanévben.

Gazdasági irányú ismétlő iskola van 31, melyet az idén már 2085 tanuló látogatott, 753 tanulóval több mint tavaly, kik a helyi viszonyokra való tekintettel gyümölcsészetben, konyhakertészetben, szőlőszetben és mezőgazdaságban nyertek elméleti és gyakorlati kiképzetést.

A kisdóvást illetőleg a következőkben van szerenésim beszámolni: Van a vármegyében 28.936 ovodaköteles gyermek, kik közül a törvény által előírt kellő gondozást nélkülözi 3071 gyermek. Működött a múlt évben 13 kisdóvoda: 5 állami, 3 községi, 2 róm.-kath., 2 egyleti, 1 magán, 13 kisdóvónővel és 13 kisegítő dajkával. Kisdóvodába járt 1099 gyermek. Évi fentartásukra 21.123 korona fordított, melyből az államot terhelte 7299 korona.

Végül van szerenésim a vezetésem alatti kir. tanfelügyelőség múlt évi tevékenységét a következőkben ismertetni: Saját ügykörében elintézt 6237 darabot, 604 közigazgatási bizottsági ügyet; a statisztikai és nyilvántartási ügydarabok meghaladják a 4000-et. Meglátogatott összesen 191 iskolát 297 tanteremben, mely 136 napot vett igénybe. Ezen kívül meglátogattam 7 polgári, 1 felső népiskolát, 7 iparos és 3 alsófokú kereskedelmi iskolát, 5 kisdóvodát, 3 slőjd-tanfolyamot. Résztvettem 28 ülésben és gyűlésben.

Szervezési és államosítási tárgyaláson 20 napon, polgári iskolai magánvizsgán mint elnök 7 napon, tanítóképzési-osztály-vizsgálatokon 7 és ugyanott képzési-vizsgálaton 6 napon, a lugosi földműves-iskolánál rendezett szaktanfolyamon, mint miniszteri kiküldött, 1 napon vettem részt.

Tekintetes Közigazgatási Bizottság!

Krassó-Szörény vmegye népoktatásában az 1902/3. tanév megnyitásával olyan számottevő átalakulás vette kezdetét, melynek során elérkezettnek vélem az időt arra, hogy három évi tanfelügyelői működésem eredményéről főbb vonásokban számot adjak.

Ezen idő alatt legfőbb feladatomat képezte a szorgalmas iskolalátogatás előmozdítása, mely téren örvendetes javulás tapasztalható, mert a tényleg iskolába járók száma 48.703-ról 54.454-re emelkedett. Meglévén győződve, hogy eme nagy és heterogen nemzetiségű vármegye elszomorító népoktatási állapota csak akkor emelkedhetik a törvény által kívánt színvonalra és töltheti be nagy horderejű feladatát, ha a vármegye oly iskolákkal halóztatik be, melyek mintaserűségükkel hivatvák a közséjük csoportosuló községek iskoláinak a helyes irányt megjelölni és a vezérszerepet betölteni, az állami iskolák fejlesztésére fektetnem tehát kiváló súlyt.

Egyes jobb községek és a szabadalmazott osztrák-magyar államvasutársaság iskoláinak a folyó tanévvel bekövetkezett államosításával az állami iskolák számát 36-al szaporítottam. A jelen tanévben tehát már 65 állami iskola működik, ennek folytán az állami tanítók száma a három év alatt 65-ről 147-re emelkedett, illetve 82-vel több mint volt eddig.

Az állami elemi népiszkolákba a folyó tanévben 11.380 tanuló jár, 6477-el több mint a múlt tanévben.

Szerveztetett még 5 községi, 7 görög keleti, 3 gör. kath., 1 róm. kath. és 2 magán elemi népiszkola: 1 állami polgári leányiskola; 6 iparos

tanoneziskola; 1 állami és 1 községi kisdóvoda; összesen 63 tanintézet.

Felállítottott 3 slőjd-tanfolyam.

Felépült 37 teljesen új iskolaház, kibővíttett 6.

Az általános ismétlő iskolák száma 127-el szaporodott.

Szerveztem ezen kívül 29 gazdaságiismétlő iskolát, melyekben immár 2085 tanuló nyeri elméleti és gyakorlati gazdasági kiképzetetését.

Ezen a vármegye gazdasági életére nagy átalakító hatásra hivatott iskolának a szükséghez mért rohamosabb fejlesztését sajnálatomra azon körülmény akadályozza, hogy nem áll a kellő számban gazdasági elméleti és gyakorlati ismerettel bíró tanító rendelkezésre. E hiányon azonban az évente rendezett gazdasági szaktanfolyamokon több-több tanító képesítetik ki az állam által.

A rendelkezéseimre álló szaktanítók arányában fogom tehát ezen iskolákat tovább fejleszteni és azoknak főleg gyakorlati irányú működésére különös gondot fordítani.

Ezen adatokból kitűnik, hogy Krassó-Szörény vármegye népoktatásügye örvendetes fellendülésnek indult ugyan, de általában még igen sok kívánni valót hagy fenn.

A rendelkezésre álló tantermeknek és tanítóknak a vármegye tanköteleseihez mért esekély száma, az iskolába nem járók nagy százaléka megjelöli az irányt, hol tenni kell, ezek fokozatos végrehajtása képezendi jövő munkásságom programját.

Ezekben van szerenésim a lefolyt tanévről és eddigi tanfelügyelői működésem eredményéről beszámolni, tisztelettel kérve ezen jelentésem tudomásul vételét.

Lugos, 1903. évi január 10.

Sándor Lajos,
kir. tanfelügyelő.

KÖZGAZDASÁG.

Parezellázás. Az apatini és ugosi erdőhatóságok kerületébe tartozó és mezőgazdasági művelésre alkalmas erdőterületek fölparezellázása és eladása a közeli napokban megtörtént. Mivel az erdőterületek ugy a Bácskában, mint Csanádban sürűen lakott községek közelében terülnek el, hol a földnélkül valók nagy mennyiségű ingatlant szerezni, az eladásnál figyelemmel voltak arra, hogy az elárverezendő területeket kiszádják, zsellérek és földművelő munkások vegyék meg, azért két-kétholdas parezellákra vagy ahol a terület kerti művelésre alkalmas volt, 1000 négyszögöles parezellákra osztották. Nehogy a föld vagyonosabb kezekbe jusson, kikötötték az is, hogy egy vevő két parezellánál többet csak abban az esetben vásárolhat, ha gyermekei vannak és csak annyi parezellát, ahány gyermeke van. Csanádmegyében csak olyan árverezők fogadtatnak el, akik öt holdnál kevesebb földön gazdálkodnak. Ugy föltételekkel eladtak Bácskában 3850 holdat három millió 312.204 korona vételáron, Csanádmegyében 1314 k. holdat 886.912 korona vételáron. Jóllehet a verseny nagy volt, az árverés a legnagyobb rendben folyt le. A bácskai és csanádmegyei földparezellázással mintegy kétezer család szerzett ingatlant, melyet lehetőleg a föld jövedelméből fog megfizetni. Mert most a vételárnak 10 százalékát fizették le a vevők, a többi egyenlő részletekben tíz éven belül fogják törleszteni. Ez állami akcióval mintegy kétezer család szerzett egy-egy kis földesekét, nagy részben olyanok, kiknek eddig semmi földjük nem volt.

SZINÉSZET.

Heti műsor.

Hétfőn: „Repülő balett“ és előjátékul: „Pipsz a híres nősziabó.“
Kedden: „Pillangó kisasszony és az Almafa.“

Szerdán: „Jupiter és társai.“

Csütörtökön: „Gesák.“

Pénteken: „Katalin.“

Szombaton: „Model.“

Vasárnap: „Strafunok“, bosnyák népszínmű.

Jutalomjáték. Szintársulatunk egyik legrokonszenvesebb alakjának, Deákné Margitnak kedden lesz a jutalomjátéka. Deákné a Pillangó kisasszony és Almafa ez. darabokban fog kedves játékaival bemutatkozni.

Városi színház.

Azt hittem, már sohasem fog véget érni az a zúgás-búgás, mely esténként majd vihar-szerűleg zúgott fülem körül, majd esalogatva inceskedett velem, azután meg szirénszerűleg hívogatott, izgatott. Azt hittem, hogy már mindennapi kenyeremhez fog tartozni a színház után melódiával telten rendelni vacsorámat. Azt hittem, fogadnom kell már egy nagy legyezős négert, a ki lefekvéskor ellegyezgesse lelki szemeim előtt a különféle színű ballett-kostümeteket. Végre az exotikus vidékekről behajóztunk egy európai szigetekeskére, hogy megint egy estén át a maguk mivoltában lássuk embereket a mi vérünkben.

Folyó hó 14-én Győry Matild jutalomjátékát „Szívem“ adatott Heinequin és Bilhand ezen remek bohózatát. — A kik azt hitték hogy ezen darabnál az első szótól az utolsóig kacagani fognak, csak alaposan esalotkoztak, mert ezen darab valódi vígjáték legfinomultabb izléssel szerkesztve, a melynek a neveltetés nem célja, nem a kacagtatás kedvéért van megírva. Maguk azok a jelenetek, a melyek hangosabb derűt keitenek, az egész conceptio esorbitása nélkül önként adódnak s nem a hangos derű kedvéért csináltattak.

A mai életből van merítve, — bár azt hiszem, Éva leánya ilyen volt már mint Antoinette akkor is, a mikor még Peplonban járt a házastárs és nem Worth ur küldte be a párisi férjnek ő nagysága ruha számát. A darab meséjét nem mondom el. Tessék megnézni, mert nagyon megérdemli.

Az előadás sikere Győry Matildtól függött mondhatom, fölülmúlt várak zásonat. Hiszen csak annyit mondom, hogy Antoinette (ezt ábrázolta Győry) az első felvonásban csak beszél. Legnehezebb és a színművészet legmagasabb fokát követeli meg a vígjátékban való beszéd, dialog, konverzálás, a mikor a cselekmény alig megy előre. A kisasszony minden mondatra rendelkezik a hang iránylatával, minden kifejezésre a helyes accentussal és minden pointre a kellő színezéssel. Könnyedségét, inomságát leginkább jellemzi az —, s ebben rejlik a főfeladat, hogy Antoinettet a közönség előtt elfogadtatá, kedvessé tudja tenni. Ez már művészi mérték; mert Antoinette másképp előadva még azoknak sem tetszenék, a kik morál dolgában nem a hosszú róftót tartják kezükben.

Helyesen tudja teljes hitelképessé tenni Antoinettet, hogy Montureau mellett nem lehet másképp, hogy ezt az Isten úgy alakította, a midőn az asszonyt megteremtette. A lelkes közönség zajosan megtapsolta a művésznőt s virágadománynyal is megtisztelte.

A többi szereplő mind elősegítette a darab sikerét.

A magára részéről a drámának — akár szomorú, akár vígabb fajtájában, nagyobb kultúrát szeretném, mert hiszen holmi misziókról is beszélünk. H. J.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A községi bíróság hatásköre az új polgári perendtartás szerint tetemesen tágulni fog természetesen, hogy akkor majd a többi bíróságokkal is szorosabb könnexusba kell lépnie, mert különben aranomálunk — melyek most is kellemetlenül észlelhetők — ad absurdum vezetnek a reformtörvényeket és az igazságszolgáltatás egyszerűsítése, gyorsítása és olcsóbbá tételé helyett, csak a hitelnyújtást, illetve nyeresést, nehezítik. Egy tudomásunkra jutott konkrét eset ötletéből a községi bíróság és a járásbíró közötti viszonyt, különösen a végrehajtások szempontjából akarjuk megvizsgálni és ezt annál is inkább, mert a polgári perendtartási tervezet szerint ezután 100 koronáig a községi bíróság elé kerülnek a polgári perek nagy része, holott most 40 kor. a határ. A járásbíró útján fogatosítandó végrehajtás és árverés esetében, ha ugyanazon adós ellen többen vezettek végrehajtást, az árverés az összes érdekeltek javára tüzendő ki és tartandó meg. Ha már most az árverés meg lett tartva valamennyi hitelező értesítést kap, hogy a tadezetül szolgált ingóságok el lettek adva és így most másnak tulajdonát képezik.

Nem úgy ha a községi bíróság útján is kértek és fogatosítottak végrehajtást; ekkor tetemesen változik a helyzet. A községi bíróság ugyanis nem értesíti a járásbírókat, hogy foglalás történt, sem arról ha árverésre kerül a dolog és viszont. Így lehetséges az, hogy a járásbíró végrehajtója útján már elárverezett ingóságokra, a községi bíróság újból kitűzi az árverést mintha mi sem történt volna.

Ez a dolog nem veszélyes akkor, ha az árverésen vett dolgokat szertehuzozzák a vevők, mert ilyenkor az agyonlezitált szerencsétlen honfi, ha nem akarja, hogy végrehajtási sikkasztás miatt feljelentést tegyenek ellene, — a mi akkor is kellemetlen, ha alaptalan — a végrehajtás alul könyörülteből a törvény által kivett legszükségesebb tárgyak árán vesz magának az egy pár koronába kerülő bélyeges árverési jegyzőkönyv hiteles másolatát, hogy ártatlanságát igazolja.

Mi történik — azonban a következő esetben? Az após a veje és leánya ellen a járásbíró útján megtartott árverésen megveszi a leánya bitorait. A rossz anyagi helyzet miatt összeszólalkoznak, a vége meg az, hogy az após elviszi a leányát, a kit férje nem tud eltartani. A házberendezést azonban ott hagyja míg azt elcsomagolhatja és elszállíthatja. A eserben hagyott férj most bosszúból vagy talán a törvény e czifra rendjének nem tudása folytán nem közli apósával, hogy 3 nappal később a községi bíróság szintén dobzóval fogja a házat megtisztolni. Így megeshetik az, hogy az árverési vevő egy hét múlva eljön a holnijáért, de azoknak csak hült hejét találja, mert újból eladták és így ott törvényes tulajdonától megfosztották.

Ezt a kérdést minden esetre az illetékes körök figyelmébe ajánljuk és ha csak tizedrés annyi figyelemmel fognak vele foglalkozni, mint a mennyit a boldogult Nassy-ügyben elfecséreltek, könnyen találhatnak megoldást, mert hiszen itt más sem kell, minthogy a községi járásbíró, és adó végrehajtók egymással közöljék az általuk kitűzött árveréseket, azokat evidenciába vegyék és esatlakozásról gondoskodjanak.

Ily módon egy intézkedéssel a hitelezőnek és adósoknak érdekeit is szolgálhatjuk. r. 6. 6.

TÁVIRATOK.

Czukoregyezmény a parlamentben.

Budapest, január 17-én. (A »Délvidéki Lapok« eredeti távirata.) A képviselőház ma Tallian Béla elnöklete alatt a czukoregyezményről szóló törvényjavaslatot tárgyalta. A pénzügyi-bizottság nevében Neményi elfogadásra ajánlotta a javaslatot. A gazdasági bizottság részéről Rozenberg Gyula szólott s kifejezte, hogy czukoriparunk fellendülése várható, ha a benne nyújtott előnyöket ki tudjuk használni. Komjáthy Géza pártja nevében kijelenti, hogy nem akarnak akadályokat gördíteni a javaslat megvalósítása elé, de elvárja, hogy iparunk érdekeit a kormány megóvja. Hieronymi Károly hosszabb beszédben a javaslat mellett szól. A tárgyalást hétfőn folytatják.

Obstrukció a Reichsratban.

Bécs, január 17-én. (A »Délvidéki Lapok« eredeti távirata.) Kettőtől félhárom óráig Chdox, háromtól nyolczig Klofac beszélnek eschül folyton zavarva a legizgatottabb, léha közbeszólásoktól. Ülés egész éjjel folyik. Kilencz órakor Cserny kezdett beszélni.

Hófúvások a felvidéken.

Kassa, január 17. (A »Délvidéki Lapok« eredeti távirata.) A Kassa—Oderbergi vonalon a vasutközlekedés több helyen csak rengeteg bajjal eszközölhető. Mindenütt nagy késések.

A szász trónörökösne Párisba megy.

Genf, január 17-én (A Délvidéki Lapok eredeti távirata.) Giron egy újságíró előtt kijelentette, hogy legközelebb Párisba megy s ott lakást fog bérelni, miután a trónörökösnevel együtt a válás után Párisba fog költözni. A születendő gyermekre nézve határozottan állítja, hogy az a trónörökös től származik. Különbben az összes kérdéseket az ügyvédek útján már rendbe hozta.

A gyermekvédelmi ankét.

Budapest, január 17-én (A Délvidéki Lapok eredeti távirata.) A belügyminiszteriumban Széll Ignác államtitkár elnöklete alatt ma befejezték a gyermekvédelmet tárgyaló értekezletet. A javaslat állami oltalom alá helyezi a tizenötéven alóli kiskorúakat; az állami gyermekmenhelybe való fölvétel elrendelését a hatóságok helyett az árvaszékre bizza.

Kiadó-laputalajdos Szidon József.

NYILTÉR.

Mindennemű nyomtatványok tisztá kivitelben, a legújabb beűkkel, olcsó árban készít:

Szidon József Könyvnyomdája
Lugos. (Vértes palota).

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

hentesárú-üzletemnek**egyedüli****elárúsító-helye****Király-utca 4. sz.**

Bátorkodom a n. é. közönséget azon körülményre is figyelemztetni, hogy részemre **csak** saját személyzetem van feljogosítva rendeléseket felvenni.

A következő húsneműek kaphatók nálam mindennap frissen: I. rendű **sonka** láb nélkül, kicsontozva, göngyölítve, — **karaj** (császárhús), **nyakhús**, **hashús**, **disznónyelv** füstölve, **füstölt szalona**, **krakói szalámi**, **párizsi**, **mortadella**, **nyelvkolbász**, valódi **frankfurti** és **debreczeni kolbász**, úgyszintén **zsír** nyersen és olvasztva.

Magamat a n. é. közönség jóindulatába ajánlva 6—1

kiváló tisztelettel

Széhner Samu
hentesárú-üzlete**Lugos, Király-utca 4. sz.****Most jelent meg!**

Legelősből

Naptár**1903. évre**

Tartalom: Naptár. Távbeszélő előfizetői. Vasuti menetrend. Posta-díjszabás. Bélyegilleték. Tűzjelzések.

10 fillér.

Auspitz Adolf könyvker.
Kapható: Nemes Kálmán könyvker.
Weisz és Sziklai papírker.

17690. tkvi szám 1902.

Árverési hirdetmény.

A lugosi kir. törvényszék mint teleki könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lugos város végrehajthatónak, Erdmann szül. Taxel Josefín végrehajtást szenvedő elleni 3000 korona és jár. továbbá dr. Dobrin György ügyvéd 38 kor. 40 fill. és 200 kot. tőke, s járulékaiból álló követelésének is végrehajtási uton való behajtása végett Sternheim Miksa utóajánlata folytán Erdmann Jánosné szül. Taxel Josefín végrehajtást szenvedőnek a lugosi kir. törvényszék tkvi hatósága területehöz tartozó román lugos községr 2571 szám tjben A. I. 1. sor sz. alatt felvett

ingatlanból öt illeto fele hányadot és az 1901 évi 60 tezik 156 c. pontja alapján kk. Erdmann Iona birtokostárs tulajdonjuttalékát egészben és külön. Az egyidejűleg kibocsájtott árverési feltételekben is részletezett összesen 2684 korona kikiáltási árban az 1903. évi február hó 7. napján, délután 3 órakor telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek szükség esetén a kikiáltási áron alól is de csak az utóajánlatilag kötelezett 2230 horonán felül el fogja adni.

Árverelni kívánok tartoznak bánatpénzül az ingatlanok kikiáltási árának 20 százalékát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az annak előzetes birói letétbe helyezését tanúsító szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételár egyharmad részét az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 30 nap alatt, a második egyharmad részét ugyanazon naptól számított 60 nap alatt, a harmadik egyharmad részét ugyancsak az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 90 nap alatt és az árverés napjától járó 5 százalékos kamataival szabályszerű letéti kérvény mellett a lugosi kir. adóhivatal mint bírósági letéti pénztárba befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

A megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál, úgyszintén Lugos város tanácsánál avagy a birói kiküldöttnél megtekinthetők.

Lugos 1902 december 11. napján.

A lugosi kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Bagyik,

kir. törvényszéki biró.

Kiadó lakás

mely áll 2 nagy utcai szoba, 2 udvari szoba, előszoba, konyha, éléskamra és mellékhelyiségekből. 3—1

Bővebb felvilágosítás Szende-utca 8. sz. a.

Iskolaigazgatók figyelmébe.

Mérték vétele végett sziveskedjék hozzám fordulni.

Szabadalmi sz. 16,694 szab. ablak szellőztető készülék készítő.

Beck Károly Budapest,**VIII. kerület, József-utca 14. szám.****Az egészség a fő,** melyet csakis kellő szellőztetés által érhetünk el.

Beck Károly-féle ujonnan feltalált és szabadalmazott ablak-szellőztető készülékei magyar gyártmány, melyek most már felülmúlják az összes külföldi és mostanáig alkalmazott szellőzőket, ugy czélszerűségben, jóságban, mint olcsóságukban. Minden ablakra alkalmazhatók. Egészségügyi szempontból 45% nyitás által légvonat kizárva.

Több mint 3000 darab már használatban van.

Számptalan elismerő levél van kezeimben, mely a t. közönség megalégedését nyilvánítja.

Költségvetések ingyen és bérmentve.**Ablak-szellőzők 7 korona 60 fillértől feljebb.**

Ablak-szellőztető készülékeim használatban vannak a következő nevezetesebb helyeken:

Budapest, Nemzeti Kaszinó, Kossuth Lajos-utca, Kereskedelmi Miniszterium, Budán. Ref. főgymnasium, Deák-tér. M. kir. Ludovika. Kispesti állami elemi iskolában s több kórházak és iskolákban a fővárosban és vidéken kitűnőknek bizonyultak.

Megrendelések ugy Budapestten, mint vidékre gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel:

Beck Károly, szabadalm. ablak-szellőztető készülék készítő és lakatos.**Mindennemű épület és műlakatos-munkát készitek a legjobb kivitelben.**

Sternheim Jenő

butor-, épület-,
portál - asztalos

Lugos

Széchenyi-utca
23. szám alatt.

Rajzok és költségvetések
díjmentesen készíttetnek.

Klein Samu

szobafestő és mázoló

Lugos, Szende-utca 5.

Van szerencsém a n. é. közönség
b. tudomására hozni, hogy a
Bonnaz-utca, Schieszler-féle
házban levő

borbély- és fodrász-termet

Jerscher József úrtól átvettem
és azt magam tovább vezetni fogom.
Kérem a n. é. közönség engem is
ugy mint elődömet bizalmával ki-
tüntetni

Számos látogatásért esd

Ádám József

borbély és fodrász

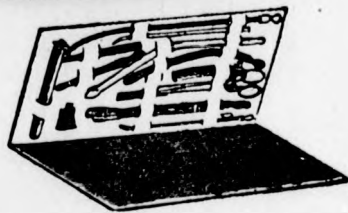
Bonnaz-utca (Schieszler-féle ház).

Hirdetések

olcsó díjszabás mel-
lett felvétetnek:
Szidon József könyvnyomdájában, Lugoson.

Schottola Ernő

A ruggyanta gyártás meghonosítója Magyarországon.
BUDAPEST, VI., Révay-u. 16. sz.

Szülésznőknek legmegbizha-
tóbb bevásárlási listák az újonnan
95.000.-1902. szám alatt belügy-
miniszteri rendelettel beszerzendő
bábatáskák és az azokhoz szüksé-
ges ellenőrzési és szülési jegyző-
könyvekben.

Továbbá az összes kötőszerek,
irrigátorok, ágytáblák, fecskendők,
tejszivók, üvegek, gummicsövek, viz-
mentes gummilepedők stb.

Arjegyzék ingyen.

Hagenauer Frigyes Károly

üvegedzési

és festészeti műintézete

Budapest, VIII., Vig-utca 14.

Első lugosi mélykút-fúrási vállalat
Kirschner és Társa

épület- és mulakatos-üzlete — Lugos, Templom-u. 13.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, u. m. **vízvezeték,**
fürdőszoba-berendezéseket, angol klozet, a legegyszerűbbtől a leg-
finomabb kivitelig, **szivattyú felszerelések** jótállás mellett.

Takaréktűzhelyek mindenféle mintában készülnek.

Kútfúrások jótállás mellett furatnak és a legjobb ivóvíz biztosítatják.

Költségvetések és rajzok ingyen.

Ő Felsége a szerb király udvari szállítója.

STEINMANÓ

szijgyártó és nyerges-mester

BUDAPEST, Váci-körút 27. (a Páris-szállóda mellett).

Elvállal mindennemű e szakba vágó munkákat.

Javítások pontosan eszközöltetnek.

Oppenheim Vilmos Lugoson.

☞ A „nyakkendő királyhoz.” ☜

5 ezer db nyakkendő legújabb facon megérkezett, 50 fillértől kezdve egész 5 koronáig kapható.

Teljes tisztelettel Oppenheim Vilmos, a „nyakkendő királyhoz”.

Nagy, nemesített fehér fajsertés

Yorkshire törzstenyészet

Bolduri gazdaság Lugos mellett.

Többoldali kérdésre van szerencsém értesíteni, hogy a zárlat száj- és körömfájás miatt a megyében, valamint a tenyészetemben a sertésvész miatt fel van oldva a sertés-szállítás már megkezdődött.

Készletben van jelenleg 2—3 hónapos, 4—5 hónapos malacz, 8—10 hónapos és 1 éves kan, 2 db eredeti importált tenyészkán.

Az egész állomány vérszen átment.

Berni fajmarha törzstenyészetéből van 1½—1 éves tenyészbika eladó.

Eckstein Fülöp, Lugos.

A kőbányai Polgári serfőzde részv. társ. főraktára Lugos.

Temesvári-utca 35/213-sz.

Gondoskodjatok a gyermekeitekről!

Az Első Leány-kiházásító-Egyesület m. sz.

Budapest,

Teréz-körút 42/43 (saját palotájában).

Leány- és Fiu-Biztosító-Intézet

mindenkinek alkalmat nyújt arra, hogy csekély havi vagy évnegyedi járulékkal családjáról gondoskodhassék s pedig oly kedvező feltételek mellett, hogy egy családfőnek nem szabadna ez ügyben közelebbi felvilágosításnak beszerzését elmulasztani. A fokozatos járulékok változatlanok, szabottak és külön illeték nem fizetendő. A tagok a tisztajövedelemből évente 50%-ban részesülnek és elhunytuk esetén további fizetés kötelezettsége megszűnik s a kiházásítási-díj, ugy a nyereségjutalék annak daczára idejében és minden levonás nélkül kifizetetik. Felvilágosítással szolgál:

Neumann Ármin és társa

Husserl Béla, központi felügyelő Krassó-Szörénymegye részére.

Az „Anker” életbiztosító társaság
főügynöksége.

Olcsó díjszabás.

5% kamat biztosítva van a befizetett tőkeért.

A szabadalmazott bécsi cs. és k. tüzbiztosító
társaság főügynöksége.

Magyarországi vezérképviselő Budapest,
Alapított 1824. évben.

A biztosítási összegnek 20% nyereségben részesülnek a biztosítottak.

Eczet-szeszgyár, Temesvári-utca 35/213, sz.

Neumann Ármin és társa.

Szidon József első délmagyarországi villanyerőre berendezett könyvnyomdája Lugoson (Vétes-palota).